násilí proti osobě, v jejíž držení věc je, — naplňuje skutkovou podstatu §§ 190, 192, 194 tr. zák. a nespadá proto pod ustanovení §§ 171, 179 tr. zák., jemuž porotním soudním dvorem byl podřaděn pouze na základě mylného výkladu pojmu »obzvláštní násilnost«, jíž zákon v § 179 tr. zák. míní — jak vyplývá ze srovnání s §em 190 tr. zák., — výhradně násilí na věcech, nikoli na osobě a zejména jí neníní násilí vykonané p ř e d odnětím věcí za účelem, zdolati vůli této osoby, vzpírající se odnětí věcí. Podmínek pro položení oné eventuální otázky tedy tu nebylo; důsledkem nesprávného postupu soudního dvoru jest, jak správně zmateční stížnost i s hlediska § 344 čís. 9 tr. ř. uplatňuje, nejasnost, ne-li vnitřní rozpor výroku porotců, kteří skutečnosti v podstatě totožné na jedné straně zápornou odpovědí k I. hlavní otázce zdánlivě neberou za zjištěné, na druhé straně však je kladnou odpovědí k I. eventuální otázce zjišťují. Položením I. eventuální otázky bylo tedy porušeno ustanovení § 320 tr. ř., kteréžto porušení formy mohlo míti a zřejmě také mělo na rozhodnutí účinek obžalobě škodlivý, vzbuzujíc v porotcích domnění, že byť na I. hlavní otázku odpoví záporně, přivádějí k platnosti a k právnímu hodnotění soudním dvorem násilí, obžalovanými na K-ovi vykonané, kladnou odpovědí na I. eventuální otázku. Kladná odpověď na I. otázku eventuální a současná záporná odpověď na I. otázku hlavní měla však též v zápětí uvedený již odpor ve výroku porotců. Ježto jest tu i formální podmínka včasné výhrady zmateční stížnosti žalobcem, byly výrok porotců a rozsudek prvé stolice, pokud vylíčený zmatek se jich dotýká, dle § 348 tr. zák. zrušeny.

Čís. 648.

Výhrada samostatného stihání ve smyslu druhého odstavce § 263 tr. ř. není zákonným předpokladem dalšího stihání ohledně takových činů trestných, ohledně nichž bylo vyloučení již před hlavním přelíčením navrženo, třebas opatření, jímž vyloučení bylo formálně provedeno, se stalo teprve po té, kdy trestní řízení o prvější obžalobě bylo již právoplatným rozsudkem skončeno.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1920, Kr I 894/20.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Liberci ze dne 11. listopadu 1920, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem řetězového obchodu dle § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. — mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Především nutno obírati se námitkami, které uplatňují s hlediska důvodu zmatečnosti dle § 281 čís. 9 b) tr. ř. obě zmateční stížnosti v ten smysl, že obžalovaní K a r e l P. a F r a n t i š e k T. byli pro činy, na něž se vztahuje nynější trestní řízení a napadený rozsudek, již stiháni avšak pravoplatným rozsudkem porotního soudu v Liberci ze dne 28. června 1920 osvobozeni; zmateční stížnost Karla P-a spatřuje v tomto sprošťujícím rozsudku důvod, vylučující trestnost činu, tudíž v nynějším trestním

stihání jmenovaného porušení zásady »ne bis in idem«; zmateční stížnost Františka T-a zdůrazňuje, že při onom porotním přelíčení nákup a prodej ovsa, pro který je stěžovatel nyní stihán, byl již rozebírán a stěžovatel takto z činu, který se mu v nynějším řízení za vinu klade, již tehdy obviňován, aniž si byl veřejný žalobce ve smyslu druhého odstavce § 263 tr. ř. samostatné stihání jeho pro čin ten v rozsudku vyhradil. Námitky stížností jsou však bezpodstatny, napadeným rozsudkem nebyl zákon porušen ani v jednom ani v druhém směru, jak je uplatňují stížnosti. Státní zastupitelství navrhlo dle spisů, když mu trestní oznámení podané nejen proti oběma obžalovaným, nýbrž i proti dalším dvěma osobám, bylo sděleno, zavedení přípravného vyšetřování a uvalení vyšetřovací vazby proti Karlu P-ovi pro zločin dle § 101 tr. zák. se zřetelem na přečin dle § 11 čís. 4 zákona o trestání válečné lichvy a zahájení přípravného vyhledávání proti ostatním jmenovaným pro týž přečin, proti T-ovi mimo to i pro spoluvinu na zločinu dle §§ 5, 101 tr. zák. Dne 4. května 1920 podalo státní zastupitelství na Karla P-a pro zločin zneužití úřední moci ve smyslu § 101 tr. zák., na Františka T-a pak pro spoluvinu na témž zločinu ve smyslu §§ 5, 101 tr. zák. obžalovací spis, s nímž spojilo návrh, aby řízení pro přečin ve smyslu lichevního zákona bylo ve smyslu § 57 tr. ř. vyloučeno a odděleně dále vedeno. Soudní opatření, jímž vyloučení ve smyslu tohoto návrhu formálně provedeno bylo, stalo se teprve dne 23. července 1920, tedy teprve po rozsudku porotního soudu, k němuž došlo dne 28. června 1920. Než fakticky bylo trestní řízení proti stěžovatelům i proti oněm dalším dvěma obviněným pro přečin ve smyslu lichevního zákona vyloučeno, kdy vyloučení to státním zastupitelstvím navrženo bylo; důsledek toho zračí se i v tom, že obžalovací spis podán byl pouze proti stěžovatelům a jen pro shora naznačené činy trestné. Za tohoto stavu věcí nelze však tvrditi, že se rozsudek porotního soudu vztahuje na tytéž činy trestné, které jsou předmětem nynějšího stihání stěžovatelů a napadeného rozsudku aniž lze spatřovati závadu, bránící tomuto stihání stěžovatelů, v tom, že si je veřejný žalobce nedal v rozsudku porotního soudu dle § 263 tr. ř. vyhraditi. Nepadá na váhu, že opatření, jímž vyloučení bylo formálně provedeno, se stalo teprve po té, kdy trestní řízení o prvější obžalobě již pravoplatným rozsudkem bylo skončeno. Rozhoduje, že k faktickému vyloučení došlo již návrhem veřejného žalobce a že se tak stalo za předpokladů § 57 tr. ř., neboť je nepochybno, že výhrada samostatného stihání v rozsudku ve smyslu druhého odstavce § 263 tr. ř. není zákonným předpokladem dalšího stihání ohledně takových činů trestných, které jsou již předmětem samostatného, odděleného řízení trestního ve smyslu § 57 tr. ř. Stanovisko, zde právě uvedené, je zejména v přítomném případě plně odůvodněno. Návrh na vyloučení týkal se trestního řízení, zahájeného pro trestné činy ve smyslu zákona o trestání válečné lichvy, o nichž jest trestní řízení přikázáno dle § 1 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 567 sb. z. a n. soudům lichevním. Činy ty sbíhaly se v osobách obou stěžovatelů s jinými činy trestnými, náležejícími do příslušnosti soudu porotního, i vzešel tím stav, za něhož dle § 20 vládního nařízení ze dne 11. listopadu 1919, čís. 597 sb. z. a n. ve znění dle čl. I. § 1 vládního nařízení ze dne 3. září 1920, čís. 518 sb. z. a n. je vyloučení takových trestných činů a odstoupení jich příslušnému soudu k samostatnému projednání ve smyslu §§ 57 a 58 tr. ř. p ř e d e p s á n o. Nedopatření, spočívající v tom, že k opa-

tření, jímž vyloučení formálně provedeno bylo, došlo později, nemůže býti na újmu právům veřejné žaloby, která učinila ve smyslu § 58 tr. ř. své povinnosti tím zadost, že navrhla vyloučení, čímž patrně dala na jevo, že na stihání pro válečnou lichvu trvá, poněvadž by přece jinak trestní řízení v tomto směru zastavila. Z té příčiny jest také nerozhodno, byl-li při porotním přelíčení rozebírán také nákup a prodej ovsa, pro nějž jsou stěžovatelé nyní stiháni, za žádných okolností nelze však v tom, že se tak skutečně snad stalo, spatřovati »obviňování« ve smyslu prvního odstavce § 263 tr. ř., v tom pak, že si veřejný žalobce nedal v porotním rozsudku vyhraditi stihání stěžovatelů pro ony činy trestné, které tvoří předmět napadeného rozsudku, shledávati překážku, pro kterou by stěžovatelé pro činy ty nebyli bývali směli býti dále stiháni.

Čís. 649.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).
Předpisy o válečné lichvě vztahují se též na kompensační vývoz předmětu potřeby do ciziny.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1921, Kr I 968/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku lichevního soudu u zemského trestního soudu v Praze ze dne 23. srpna 1920, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.

Důvody:

Uplatňujíc jediný důvod zmatečnosti ve smyslu § 281 čís. 9 a) tr. ř., stížnost namítá, že při obchodech, sjednávaných příslušníky mezistátními, nelze na případy, kdy jde o obchod kompensační, za měřítko bráti hospodářskou zásadu nabídky a poptávky, od níž prý nastupují při obchodu podobném (stížnost mluví o »mezistátní regulaci«) úchylky v tom směru, že poměrně drahý import zboží, do Československé republiky kompensačně dováženého, je vyvážen úlevami, kterých může ve prospěch tohoto státu býti docilováno při kompensačním importu zboží jiného; jednání stěžovatelovu nedostává prý se takto nejdůležitějšího pojmového předpokladu pletich i předražování, který spatřuje stížnost v příčinné souvislosti mezi stěžovatelovým jednáním na straně jedné a ohrožením (domácí) spotřeby, pokud se týče možností ohrožení jejího na straně druhé. V tomto případě bylo prý povinností veřejné obžaloby, prokázati, že dovoz dražšího boraxu nebyl paralysován jinou, ať současnou či dřívější nebo pozdější akcí importní resp. exportní, jinak prý tu ona možnost ohrožení spotřeby prokázána není. V tom, že výrok nalézacího soudu přezírá onu »korekturu zásady nabídky a poptávky mezistátní regulací«, spatřuje stížnost nesprávný výklad ustanovení §§ 11 čís. 4 a 7 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., jehož úkolem je, jak stížnost zdůrazňuje, pouze ochrana spotřeby domácí. Zmateční stížnosti oprávnění přiznati nelze. Základní myšlenku vývodů stěžovatelových lze stručně a to vlastními slovy stíž-